

ning. *En man af h. Han är utan all h. På, vid min h. på h. och ära*, uttryck, hvarigenom man i städadt tal bedyrar något. — *Syn.* Hederskänsla, Ära. — 4) Andras fördelaktiga tanka om ett fruntimmers kyskhet, ärbärdhet. *En ung flicka måste vara rädd om sin h. Hennes h. är förlorad; det är han, som förstört den.* — *Syn.* Ära, Godt namn.

HEDERLIG, a. 2. 1) a) (om person) Som i sitt handlingssätt söker att rätta sig efter hederns föreskrifter. *Jfr. Heder, 3. En h. man, karl. En h. menniska. H-t folk.* — *Syn.* Rättskaffens, Redlig. — b) (om sak) Som röjer, tillkännagifver heder (bem. 3). *H-a tänkesätt. Ett h-t uppförande.* — *Syn.* Rättskaffens, Redlig, Hedrande. — 2) Som ätnjuter heder. *Vara af h. familj. Född af en h. familj.* — 3) (om fruntimmer) Som har sin heder i behåll. *En h. flicka. Ett h-t fruntimmer.* — *Syn.* Ärbär, Anständig. — 4) a) (om person) Frikostig. *Det är en h. herre; han ger dugtiga drickspenningar. Visa sig h. emot någon.* — b) (om sak) Som man har heder af; frikostig. *En h. begrafning. En h. gåfva.* — 3) (fam.) Ansenlig, betydande. *En h. inkomst.* — *Syn.* Se *Stor.*

HEDERLIGEN, adv. Se *Hederligt*.

HEDERLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara hederlig (i bem. 1 o. 4). *Jag ansvarar för denne mans h., för h-en af hans tänkesätt. Han visar alltid mycken h. emot sitt tjenstfolk och ger dem hederliga drickspenningar.* — *Syn.* a) Heder, Rättskaffenshet, Redlighet. — b) Frikostighet.

HEDERLIGT, adv. På ett hederligt sätt: 1) I öfverensstämmelse med hederns fordringar. *Tänka, uppföra sig h. Det var h. gjordt af honom.* — *Syn.* Rättskaffens, Redligt, Rätt. — 2) Frikostigt. *Gifva h.* — *Syn.* äfv. Hedersamt. — 3) (fam.) Ansenligt, betydligt. *Han förtjente rätt h. på den affären.* — *Syn.* Se *Mycket*.

HEDERSAFFÄR, heds'rs-afär, m. 3. Se *Hederssak*.

HEDERSAM, a. 2. 1) Frikostig. Säges både om person och sak. *Han visade sig mycket h., i det han gaf h-ma drickspenningar.* — 2) Ansenlig, betydande. *En rätt h. fångst.* — Ordet brukas, för begge bem., mest i folkspråket.

HEDERSAMHET, f. 3. (pop.) Egenskapen, att vara hedersam.

HEDERSAMT, adv. (pop.) Se *Hederligt*, 2. o. 3.

HEDERSBETYGELSE, f. 3. och

HEDERSBEVISNING, f. 2. Heder (bem. 2), som i det yttre på ett eller annat sätt bevisas någon. — *Syn.* Se *Heder*.

HEDERSDAG, m. 2. Högtidlig dag, som firas till en levande persons ära, eller då man på något sätt gjort sig förtjent af heder, då något slags heder bevisas en, eller då man står brud eller brudgum. Säges således om en persons Födelse-, Namns-, Bröllops-, Promotionsdag, o. s. v.

HEDERSDRÄGT, f. 3. Se *Hedersklädning*. Drägt, som utgör ett tecken af den hedrande ställning, man innehar i samhället, t. ex. en uniform.

HEDERSEMBETE, n. 4. Se *Äreställe*.

HEDERSGUBBE, m. 2. pl. — *gubbar.* (fam.) 1) Hederlig och beskedlig gammal man. — 2) (skämtv.) Se *Hedersman*.

HEDERSGUMMA, f. 1. (fam.) Hederlig och beskedlig gammal kvinna.

HEDERSKLÄDNING, f. 2. 1) Se *Hedersdrägt*. — 2) Bättre, dyrbar, praktfull klädning,

som man bär endast vid högtidliga tillfällen, t. ex. en brudklädning.

HEDERSKÄNSLA, f. sing. Se *Heder*, 3. *Hafva mycken h. Han saknar all h.* — *Syn.* Se *Heder*.

HEDERSLEDAMOT, heds'rsledamót, m. 3. pl. — *möter.* Person, som blifvit invald i ett sällskap, endast för att bevisa honom en heder, utan skyldighet för honom att deltaga i sällskapets arbeten, d. v. s. ej såsom ordinarie ledamot.

HEDERSLEGION, heds'rslegion, m. sing. En orden i Frankrike, stiftad af kejsar Napoleon.

HEDERSLÖFTE, n. 4. Se *Hedersord*.

HEDERSMAN, m. 3. pl. — *män.* 1) Hederlig, rättskaffens man. *Han är en h.* — *Syn.* Hedersgubbe, Hedersnyffel. — 2) Brukas stundom i tilltal till okända, efter utseende aktningvärda personer af den lägre klassen. *Hör på, min h., var beskedlig och säg mig, hvar vägen tar af till G. herrgård.* — 3) Säges ironiskt om alla slags dåliga, bedrägliga män. *Den h-nen skydde ej för att bruka falska tårningar.*

HEDERSMÅLTID, m. 3. Måltid, tillställd, för att bevisa en person ära.

HEDERSNAMN, n. 3. Namn, som blifvit någon tillagdt, för att derigenom hedra honom. *Africanus var ett Scipios h.* — *Syn.* Ärenamn.

HEDERSORD, n. 3. Löfte, som man vid sin heder lofvar att hålla. — *Syn.* Hederslöfte.

HEDERSPASCHA, heds'rspascha, m. 2. pl. — *paschar.* (skämtv., fam.) 1) I högsta grad god och hederlig person. *Det är en h.* — 2) Säges till eller om någon, för att yttra sin högsta tillfredsställelse med honom, i anseende till någon visad tjenst, hjälp, o. s. v.

HEDERSPOST, m. 3. Se *Äreställe*.

HEDERSPUNKT, m. 3. Fråga, ämne, sak, som rör ens heder.

HEDERSSABEL, m. 2. pl. — *sablar.* Dyrbar sabel, hvarmed någon till hedersbevisning föräras.

HEDERSSAK, f. 3. Sak, som rör hedern.

HEDERSSKULD, f. 3. Skuld, som ej lagligen kan utkrävas, utan den man endast af sin heder anses förpligtad att betala. *Spelskulder räknas för h-er.*

HEDERSSKÄNK, m. 3. Se *Äreskänk*.

HEDERSSNYFFEL, m. 2. pl. — *snyfflar.* Se *Hedersman* och *Hederspascha*.

HEDERSSTRID, m. 3. Strid, som rör ens heder.

HEDERSSTÄLLE, n. 4. Se *Äreställe*.

HEDERSTECKEN, n. 3. Se *Äretecken*.

HEDERSTJENST, f. 3. 1) Se *Äretjenst*. — 2) Tjenst, som bevisas någon, för att hedra honom. *Bevisa någon den sista h-en.* — 3) (fam.) Utmärkt god tjenst, som bevisas af någon. *Det är en riktig h., du gjort mig.*

HEDERSTITEL, m. 2. pl. — *titlar.* Titel, som utvisar den hedrande ställning, någon innehar i samhället.

HEDERSUPPRÄTTELSE, f. 3. Den upprättelse, som gifves någon, hvars heder på ett eller annat sätt blifvit kränkt.

HEDERSVAKT, f. 3. Vakt, som lemnas åt en furstlig eller annan hög person, till skydd och ledsagande, för att derigenom bevisa honom heder.

HEDERVÄRD, a. 2. Som förtjenar heder. *Den h-e prestmannen är allmänt älskad.* Ordet brukas som predikat för ledamöter af det engelska parlamentet till öfversättning af det engelska Honorable. I Sverige nyttjas det som predikat